

Relationship between Mothers' and Fathers' Parenting Styles and Truancy amongst Primary School Children

Hubungan antara Gaya Keibubapaan Ibu dan Bapa dengan Masalah Ponteng dalam Kalangan Murid Sekolah Rendah

Azlina Mohd Kosnin*, Sivasanthni R

School of Education, Faculty of Social Sciences and Humanities, Universiti Teknologi Malaysia, 81310 UTM Johor Bahru, Johor, Malaysia

*Corresponding author: p-azlina@utm.my

Article history: Received: 31 January 2022 Received in revised form: 30 June 2022 Accepted: 31 August 2022 Published online: 25 December 2022

Abstract

This study aimed to identify the relationship between parenting styles of mothers and fathers with truancy problems among primary school students. A total of 186 primary school students were involved in this study. This study is a descriptive study using questionnaire as a research instrument. Authoritative, authoritarian, and permissive parenting styles were measured through students' perceptions of their mothers' and father's parenting style through the Parental Authority Questionnaire (Buri, 1991). Neglectful parenting style was measured using six items from the PAQ instrument that was adapted and added for neglectful style by Ofosu-Asiamah (2013). Truancy information is obtained through the number of truancy warning letters issued by the school to students' parents. A total of 47 students had received the first, second and third Warning Letters; and the rest (139 people) had never received a warning letter. Descriptive statistics namely frequency, percentage, mean, and standard deviation were used to analyze the demographic data (gender, residence of respondents and occupation of respondents' parents), types of warning letters and the most dominant parenting styles. Inferential statistics i.e., rank-Spearman analysis was used to analyze the relationship between maternal and paternal parenting styles with truancy. The results show that authoritative parenting style is the dominant parenting style among the mothers and fathers of the studied respondents. Significant relationships were only obtained for father's authoritative style and both mother's and father's neglectful style with truancy. Father's authoritative style was inversely and significantly related to truancy ($r = -0.15, p = 0.04$) while truancy had positive relationships with mother's neglectful style ($r = 0.16, p = 0.03$) and father's neglectful style ($r = -0.14, p = 0.05$). In conclusion, the parenting style of mother and father has a distinct effect on the child's behavior and in general both play an important role in guiding the child for their future.

Keywords: Parenting Style, Truancy behaviour, Primary school

Abstrak

Kajian ini bertujuan untuk mengenal pasti hubungan antara gaya keibubapaan ibu dan bapa dengan masalah ponteng dalam kalangan murid sekolah rendah. Seramai 186 murid sekolah rendah telah terlibat dalam kajian ini. Kajian ini merupakan kajian berbentuk deskriptif dengan menggunakan soal selidik sebagai instrumen kajian. Gaya keibubapaan autoritatif, autoritarian dan permisif diukur melalui persepsi murid berkaitan gaya keibubapaan ibu dan bapa mereka melalui *Parental Authority Questionnaire* (Buri, 1991). Gaya keibubapaan pengabaian diukur dengan menggunakan enam item dari instrumen PAQ yang telah diadaptasi dan ditambah bagi gaya pengabaian oleh Ofosu-Asiamah (2013). Semua item telah diterjemah dan diubahsuai mengikut kesesuaian tahap murid sekolah rendah. Maklumat ponteng pula diperolehi melalui bilangan surat amaran ponteng yang dikeluarkan oleh pihak sekolah kepada ibu bapa murid. Seramai 47 orang murid pernah menerima surat amaran pertama, kedua dan ketiga; dan selebihnya (139 orang) tidak pernah menerima surat amaran. Statistik deskriptif kekerapan, peratus, min dan sisihan piawai digunakan untuk menganalisis data demografi (jantina, tempat tinggal responden dan pekerjaan ibu bapa responden), jenis surat amaran dan gaya keibubapaan yang paling dominan. Statistik inferensi iaitu analisis rank-Spearman telah digunakan untuk menganalisis hubungan antara gaya keibubapaan ibu dan bapa dengan ponteng. Hasil kajian menunjukkan gaya keibubapaan autoritatif merupakan gaya keibubapaan yang paling dominan dalam kalangan ibu dan bapa responden kajian. Hubungan yang signifikan hanya diperolehi bagi gaya autoritatif bapa dan gaya pengabaian ibu dengan ponteng. Gaya autoritatif bapa berhubung secara songsang yang signifikan dengan tingkah laku ponteng ($r = -0.15, p = 0.04$) manakala tingkah laku ponteng mempunyai hubungan positif yang signifikan dengan gaya pengabaian ibu ($r = 0.16, p = 0.03$) dan gaya pengabaian bapa ($r = 0.14, p = 0.05$). Kesimpulannya, gaya keibubapaan ibu dan bapa memberi kesan tersendiri terhadap tingkah laku anak dan secara umumnya kedua-duanya memainkan peranan penting dalam membimbing anak demi masa depan mereka.

Kata kunci: Gaya Keibubapaan, Tingkah Laku Ponteng, Sekolah Rendah

© 2022 Penerbit UTM Press. All rights reserved

■1.0 PENGENALAN

Ponteng merupakan isu yang hangat diperbincangkan dalam kalangan warga pendidik di institusi pendidikan mahupun masyarakat dan dipandang serius kerana ia boleh memberi kesan yang negatif terhadap pencapaian dan perkembangan pelajar. Kajian menunjukkan bahawa ponteng sekolah dikaitkan dengan peningkatan risiko melakukan beberapa bentuk jenayah yang berlainan di masa hadapan (Bennett, Mazerolle, Antrobus, Eggins, & Piquero, 2018; Rocque et al., 2017), justru harus diberi perhatian yang serius. Masalah ponteng merupakan antara masalah disiplin yang dilaporkan tinggi jika dibandingkan dengan jenis salah laku yang lain. Pelbagai langkah pencegahan telah diambil untuk mengatasi masalah ini. Namun, isu ponteng sekolah terus kekal dan menjadi isu disiplin utama dengan mencatatkan sebanyak 1.4 peratus bersamaan dengan 67,053 murid daripada lebih kurang lima juta murid sekolah rendah dan sekolah menengah di seluruh negara berdasarkan rekod Kementerian Pendidikan pada tahun 2017 (Nur Azna, Maria, Wan Ahakira, Ling & Lim, 2019).

Menurut Claes, Hooghe & Reeskens (2009), ponteng boleh mengambil bentuk yang berbeza, bermula daripada ketibaan lewat yang berulang hingga tidak hadir dari sebahagian atau sepanjang hari persekolahan. Menurut Keppens, Spruyt dan Dockx (2019), ketidakhadiran boleh dikategorikan kepada 2 jenis: i) ketidakhadiran sekolah disebabkan kurang minat terhadap sesuatu subjek atau guru yang mengajar, dan ii) ketidakhadiran dengan alasan atau sebab yang dimaklumkan oleh ibu bapa kepada pihak sekolah. Ketidakhadiran yang dianggap ponteng sekolah lebih menjurus kepada tingkahlaku ketidakhadiran pelajar tanpa memberi sebarang kenyataan kepada pihak sekolah dalam tempoh tertentu (Sutphen, Ford & Flaherty, 2010). Carter (2010) turut mendefinisikan ponteng sekolah sebagai ketiadaan di sekolah dengan sengaja tanpa pengetahuan dan persetujuan ibu bapa.

Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) telah mengeluarkan buku Panduan bagi Mengatasi Masalah Ponteng Sekolah pada tahun 1994 dan Surat Pekeliling Ikhtisas Bil. 6/1995 bagi menangani masalah ponteng sekolah (Kementerian Pelajaran Malaysia, 2004). Kementerian Pendidikan Malaysia menjelaskan konsep ponteng dengan lebih jelas dalam dasar pengurusan Hal Ehwal Murid dan peraturan sekolah. Ibu bapa bertanggungjawab dalam memastikan kehadiran anak ke sekolah dan pihak sekolah mewajibkan ibu bapa untuk memaklumkan ketidakhadiran anak ke sekolah berserta dengan sebab. Ketidakhadiran murid dikemaskini dalam Aplikasi Pangkalan Data Murid (APDM) pada setiap hari. Ketidakhadiran murid direkodkan dengan sebab yang diberikan oleh ibu bapa. Berdasarkan prosedur pengeluaran surat ponteng sekolah Kementerian Pendidikan Malaysia, ketidakhadiran murid ke sekolah tanpa sebarang kenyataan bersebab dianggap sebagai ponteng sekolah. Surat amaran boleh dikeluarkan oleh pihak sekolah sekiranya murid ponteng bagi tempoh tertentu dan pihak sekolah berhak mengeluarkan surat buang sekolah selepas amaran kali ke tiga dikeluarkan oleh pihak sekolah.

Generasi muda adalah aset yang berharga kepada negara. Mereka adalah tiang harapan seluruh masyarakat dan nusa agar dapat membina masyarakat dan negara yang maju. Keluarga merupakan institusi sosial yang berfungsi secara dominan untuk mengembangkan dan membangunkan modal insan yang berguna untuk negara. Keluarga, khususnya ibu bapa merupakan faktor asas dalam membina satu sistem yang baik bagi membentuk dan menentukan sahsiah dan tingkah laku anak-anak agar mereka menjadi insan yang berjaya (Suboh, Azizi & Hamzah, 2011). Ibu bapa memainkan peranan penting dan utama dalam menentukan halatuju setiap anak agar berada di landasan yang benar melalui cara mereka mendidik anak-anak. Menurut Norsiah, (2014) setiap ibu bapa harus dilengkapi dengan ilmu keibubapaan kerana ilmu tersebut dapat membantu atau membimbing ibu bapa untuk membentuk dan mendidik anak dengan lebih sempurna. Hasil kajian Breda (2014) menunjukkan bahawa responden, terutama mereka yang bermasalah ponteng berpendapat bahawa ibu bapa mereka secara umumnya menunjukkan sikap yang tidak bertanggungjawab terhadap pendidikan mereka.

Aspek keibubapaan dikaji dari pelbagai perspektif termasuklah dari sudut penglibatan dan komunikasi dalam kalangan ibu bapa dan anak. Menurut Yaffe (2015), komunikasi yang berkesan memberikan pengetahuan dan membuka jalan ke arah membina dan mengeratkan hubungan yang menjalinkan ikatan kekeluargaan antara ibu bapa dengan anak. Hubungan yang erat sesama ibu bapa dan anak diperlukan bagi membuka ruang kepada mereka untuk berinteraksi dan sentiasa berkomunikasi secara positif (Othman & Khairillah, 2013). Kajian Ruchkin, Eisemann, Koposov, dan Hägglöf (2000) mendapati bahawa kefungsiian keluarga meliputi cara ibu bapa mengasuh anak boleh mendorong anak ke arah tingkah laku bermasalah seperti ponteng. Gaya keibubapaan adalah amalan didikan ibu bapa termasuklah gaya memberi asuhan, memelihara, mempraktikkan kawalan dan tingkah laku berkaitan yang lain dengan anak-anak mereka. Gaya keibubapaan tertentu yang diamalkan oleh ibu bapa dapat mempengaruhi anak-anak dari segi pembinaan personaliti, kemahiran bersosial, proses pembelajaran dan pencapaian akademik. Gaya keibubapaan juga turut merujuk kepada gaya asuhan ibu bapa dalam sesebuah keluarga. Ibu bapa mempunyai autoriti ke atas penjagaan, keselamatan dan kebajikan anak dan merupakan sosialisasi yang terdekat dan terawal dengan anak-anak. Dalam erti kata lain, ibu bapa bertanggungjawab dan berperanan membimbing anak-anak ke arah kebaikan yang diinginkan (Shah, 2004).

Desa, Yusoff, Zamani & Sani (2015) mendapati gaya keibubapaan berkait dengan kemahiran kekeluargaan dan kedamaian psikologi ibu bapa. Banyak kajian telah dilakukan oleh ahli psikologi perkembangan kanak-kanak tentang sejauh mana asuhan ibu bapa mempengaruhi perkembangan anak. Pelbagai kajian telah dilakukan seawal tahun 1930-an hingga 1960-an bagi mengenal pasti dimensi utama tingkah laku keibubapaan. Analisis faktor data daripada kajian-kajian menggunakan sampel dari kalangan kelas pertengahan Eropah terutamanya di Amerika ini telah mengenal pasti dua dimensi utama tingkah laku ibu bapa: i) dimensi yang menilai konstruk seperti penerimaan ibu bapa, kemesraan atau sokongan dan ii) dimensi yang menilai konstruk yang berkaitan dengan kawalan ibu bapa. Hasil penemuan merentas kajian ini akhirnya membawa kepada dua dimensi keibubapaan utama yang dilabelkan sebagai sokongan ibu bapa dan kawalan ibu bapa. Kebanyakan penyelidik awal tentang keibubapaan menumpukan pada mengenal pasti dimensi keibubapaan umum. Pada pertengahan 1960-an, Diana Baumrind telah mengenal pasti tiga gaya umum tingkah laku keibubapaan hasil daripada melihat secara serentak bagaimana ibu bapa berbeza dalam pelbagai dimensi dan kesannya kepada tingkah laku anak. Beliau mengklasifikasikan ibu bapa kepada tiga gaya berdasarkan kombinasi nilai tinggi dan rendah pada dimensi kemesraan/responsif dan kawalan, iaitu gaya autoritatif, autoritarian dan permisif: i) gaya 'autoritatif' (dicirikan oleh tahap kemesraan/responsif dan kawalan yang tinggi) dan dikaitkan dengan tingkah laku anak yang tegas dan berdiskiplin; ii) gaya 'autoritarian' (kemesraan/responsif yang rendah dan kawalan yang tinggi) dikaitkan dengan tingkah laku anak yang tidak berpuas hati dan menarik diri; dan iii) gaya 'permisif' (dicirikan oleh kemesraan/responsif yang tinggi dan permintaan yang rendah) pula dikaitkan dengan tingkah laku anak yang dicirikan oleh kawalan sendiri dan berdiskiplin yang rendah (Maccoby, 1992). Maccoby dan Martin (1983) telah memperkenalkan gaya keibubapaan keempat iaitu gaya 'pengabai', yang dicirikan dengan tahap yang rendah bagi kedua-dua dimensi iaitu dimensi kemesraan/responsif dan kawalan (Power, 2013). Gaya keibu bapaan pengabai sering didapati berkait dengan tingkah laku bermasalah dalam kalangan anak seperti pencapaian akademik yang rendah (Nwune,

Okwuduba & Anidi, 2021); tingkah laku delinkuen (Tapia, Alarid & Clare, 2018); penyalahgunaan dadah (Young, 2022) dan isu kesihatan mental seperti kebimbangan dan kemurungan (Zhihai, Ying, Jun & Hongbo, 2022).

Menurut Simons & Conger (2007), ibu dan bapa sering menampilkan gaya keibubapaan yang sama. Namun ada juga ibu dan bapa mengamalkan gaya keibubapaan yang berbeza. Berdasarkan sosialisasi peranan jantina, ibu cenderung untuk memupuk dan memanjakan anak (permisif) dan pada masa yang sama ramai yang turut meletakkan harapan yang tinggi dan mengawal anak-anak mereka (autoritatif). Manakala bapa pula banyak dicirikan dalam gaya yang dicirikan oleh kawalan yang kuat (autoritarian dan autoritatif). Anak-anak yang diberi asuhan di bawah gaya keibubapaan autoritatif dibenarkan meneroka dunia dengan bebas dengan beberapa had tindakan ibu bapa (Jadon, 2017). Dalam kajian Lamborn (1991), anak-anak dengan ibu bapa autoritatif mendapat nilai keselamatan yang lebih tinggi berbanding anak-anak yang diasuh di bawah ibu bapa yang mengamalkan gaya keibubapaan autoritarian, permisif dan pengabaian. Simons & Conger (2007) mendapati bahawa mempunyai ibu dan bapa yang mengamalkan gaya autoritatif adalah gaya ibu bapa yang paling sihat, namun mempunyai salah seorang ibu atau bapa yang mengamalkan gaya autoritatif dapat membantu menampunkan kanak-kanak daripada akibat buruk yang berkaitan dengan gaya keibubapaan yang kurang optimum.

Banyak kajian-kajian lepas berkenaan ponteng dan gaya keibubapaan telah dilaksanakan (contoh: Wulandari, 2018; Norsiah, 2014), namun, kebanyakan kajian berkenaan ponteng lebih berfokus kepada pelajar sekolah menengah. Fenomena ponteng dalam kalangan murid sekolah rendah adalah agak berbeza berbanding permasalahan ponteng di sekolah menengah yang lebih merujuk kepada masalah disiplin dan salah laku. Kajian berkaitan peranan ibu bapa terhadap tingkah laku ponteng mungkin lebih relevan memandangkan pelajar sekolah rendah masih banyak bergantung kepada ibu bapa mereka dalam kebanyakan hal. Pada masa yang sama, gaya keibubapaan juga berbeza-beza antara ibu dan bapa dan berkemungkinan mempengaruhi anak-anak secara berbeza.

Objektif umum kajian adalah untuk mengenal pasti hubungan antara gaya keibubapaan ibu dan bapa dengan ponteng dalam kalangan murid sekolah rendah. Secara lebih spesifik, objektif kajian adalah:

- 1.1 Mengetahui pasti peratus ponteng dalam kalangan murid sekolah rendah berdasarkan surat amaran.
- 1.2 Mengetahui pasti gaya keibubapaan dominan (autoritatif, autoritarian, permisif, pengabaian) yang diamalkan oleh ibu dan bapa murid sekolah rendah.
- 1.3 Mengetahui hubungan di antara gaya keibubapaan ibu dan bapa dengan tingkah laku ponteng dalam kalangan murid sekolah rendah.

3.0 METODOLOGI KAJIAN

Reka bentuk sangat penting untuk merangka kaedah perancangan dalam melaksanakan sesebuah kajian. Reka bentuk kajian yang terancang memfokuskan kepada aspek penyusunan, pengutipan data dan menganalisis data bagi memastikan kesemua proses ini lebih tertumpu kepada objektif sesuatu kajian (Creswell, 2005). Kajian ini adalah kajian tinjauan berbentuk korelasi bagi menentukan hubungan antara gaya keibubapaan dengan tingkah laku ponteng dalam kalangan murid sekolah rendah.

Responden terdiri daripada 186 murid-murid tahun lima dari tiga buah Sekolah Kebangsaan di sebuah daerah di negeri Johor yang telah dipilih secara persampelan kelompok bagi mewakili satu Zon dari daerah tersebut. Seramai 80 responden terdiri dari lelaki (43.0%) dan selebihnya 106 orang responden adalah perempuan (57.0%). Skop sampel kajian ditentukan bagi mengawal faktor-faktor pengacau yang mungkin mempengaruhi tingkah laku ponteng mahupun gaya ibu bapa yang mungkin disebabkan oleh lokasi. Namun, pengkaji-pengkaji mengandaikan pada masa yang sama bahawa zon yang dipilih dapat mewakili zon dari daerah dan negeri lain di Malaysia kerana kesamaan dari sistem pendidikan dan budaya yang serupa.

Borang soal selidik digunakan sebagai instrumen untuk mengumpul data daripada responden kajian. Ia bertujuan untuk mengumpul data tentang persepsi anak terhadap cara gaya atau tingkah laku ibu dan bapa terhadap mereka. Soal selidik yang disusun oleh (Buri, 1991) iaitu Parental Authority Questionnaire (PAQ) dirujuk dan diubahsuai mengikut tahap murid sekolah rendah dalam membina item dalam Bahagian B. Instrumen PAQ dibina dengan menggunakan teori Baumrind (1971) melibatkan gaya ibu bapa autoritatif, autoritarian dan permisif. Setiap gaya ibu bapa yang menggunakan teori Baumrind mengandungi 10 item. Masing-masing gaya autoritatif, autoritarian dan permisif mengandungi 10 item untuk diukur. Gaya keibubapaan pengabaian diukur dengan menggunakan 6 item dari instrumen PAQ yang telah diadaptasi dan ditambah bagi gaya pengabaian oleh Ofosu-Asiamah (2013), menjadikan jumlah keseluruhan sebanyak 36 item digunakan bagi tujuan mengenalpasti gaya keibubapaan. Semua item telah diterjemah dan diubahsuai mengikut kesesuaian tahap murid sekolah rendah. Format yang digunakan dalam instrumen ini ialah skala 1 untuk sangat tidak setuju, skala 2 untuk tidak setuju kali, skala 3 untuk kurang setuju, skala 4 untuk setuju dan skala 5 untuk sangat setuju. Dalam soal selidik yang digunakan dalam kajian ini, murid diminta menjawab secara berasingan persepsi mereka berkenaan gaya keibubapaan ibu dan bapa mereka.

Statistik deskriptif kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai digunakan bagi menerangkan latar belakang responden, jenis surat amaran dan gaya keibubapaan yang paling dominan. Ujian statistik korelasi Spearman pula digunakan untuk menerangkan hubungan antara gaya keibubapaan dengan tingkah laku ponteng dalam kalangan murid sekolah.

4.0 DAPATAN

Peratus Ponteng dalam Kalangan Murid Sekolah Rendah berdasarkan Surat Amaran.

Dalam kajian ini ponteng diukur melalui surat amaran yang dikeluarkan oleh pihak sekolah kepada ibu bapa. Murid yang tidak hadir ke sekolah tanpa memberi sebarang sebab kepada pihak sekolah ataupun guru kelas selama tiga hari berturut-turut atau tujuh hari bukan berturut-turut akan dikeluarkan surat amaran pertama. Murid yang menerima surat amaran kedua adalah mereka yang tidak hadir ke sekolah tujuh hari berturut-turut atau dua puluh hari bukan berturut-turut ke sekolah. Akhirnya, surat amaran ketiga diberikan kepada kategori murid yang tidak memberi sebarang respon selepas surat amaran kedua. Murid-murid ponteng yang berada dalam kategori ini diberi perhatian yang agak serius sebab keadaan ini boleh menjurus kepada tindakan buang dari sekolah. Biasanya dalam kategori ini murid bersama ibu bapa dipanggil dan diberi bimbingan kaunseling.

Jadual 1 menunjukkan taburan jenis surat amaran yang dikeluarkan oleh pihak sekolah kepada ibu bapa murid. Melalui dapatan kajian, dikenalpasti seramai 139 orang responden (74.7%) tidak pernah menerima sebarang surat amaran berkaitan ponteng. Walaupun murid dalam kategori ini pernah tidak hadir ke sekolah, mereka telah mengemukakan surat sebab tidak hadir dan surat cuti sakit. Bilangan responden yang menerima surat amaran pertama adalah seramai 16 orang murid (8.6%) dan yang menerima surat amaran kedua adalah seramai 13 orang murid (7.0%). Murid yang menerima surat amaran ketiga adalah seramai 11 orang murid (5.9%).

Jadual 1: Taburan Jenis Surat Amaran yang dikeluarkan

Tahap Ponteng Sekolah	Bilangan	Peratus(%)
Tidak pernah	139	74.7
Surat amaran pertama (3 hari hingga 10 hari)	24	12.9
Surat amaran kedua (11 hari hingga 20 hari)	12	6.5
Surat amaran ketiga (lebih daripada 20 hari)	11	5.9
Jumlah	186	100.0

Jenis Gaya Keibubapaan Dominan yang Diamalkan oleh Ibu dan Bapa Murid Sekolah Rendah.

Jadual 2 menunjukkan taburan gaya keibubapaan autoritatif, permisif, autoritarian dan pengabaian yang diamalkan oleh bapa murid sekolah rendah. Penyelidik telah mencatat nilai min dan sisihan piawai untuk menjelaskan gaya keibubapaan bapa murid sekolah rendah yang paling dominan. Daripada nilai min yang diperolehi, gaya keibubapaan autoritatif bapa mencatat nilai min yang tertinggi iaitu min = 36.55 (sisihan piawai = 7.21) diikuti autoritarian bapa min=32.81 (sisihan piawai = 6.41), permisif bapa min=23.28 (sisihan piawai = 6.23) dan pengabaian bapa min = 14.88 (sisihan piawai = 5.26). Dapatan menunjukkan kebanyakan bapa mengamalkan gaya keibubapaan autoritatif.

Jadual 2: Taburan Gaya Keibubapaan Bapa

Gaya Keibubapaan	Min	Sisihan piawai
Autoritatif Bapa	36.55	7.21
Permisif Bapa	23.28	6.23
Autoritarian Bapa	32.81	6.41
Pengabaian Bapa	14.88	5.26

Jadual 3 pula menunjukkan taburan gaya keibubapaan autoritatif, permisif, autoritarian dan pengabaian yang dipraktikkan oleh ibu murid sekolah rendah. Penyelidik telah mencatat nilai min dan sisihan piawai untuk menjelaskan gaya keibubapaan ibu murid sekolah rendah yang paling dominan. Daripada nilai min yang diperolehi, gaya keibubapaan autoritatif ibu juga mencatat nilai min yang tertinggi iaitu min = 36.77 (sisihan piawai = 6.51) diikuti oleh autoritarian ibu min = 33.06 (sisihan piawai = 6.10), permisif ibu min = 25.75 (sisihan piawai = 6.27) dan pengabaian ibu min = 14.17 (sisihan piawai = 5.54). Dapatan dalam analisis menunjukkan majoriti ibu mengamalkan gaya keibubapaan autoritatif.

Jadual 3: Taburan Gaya Keibubapaan Ibu

Gaya Keibubapaan	Min	Sisihan piawai
Autoritatif Ibu	36.77	6.51
Permisif Ibu	25.75	6.27
Autoritarian Ibu	33.06	6.10
Pengabaian Ibu	14.17	5.54

Hubungan antara Gaya Keibubapaan Ibu dan Bapa dengan Ponteng

Ujian normaliti dibuat dalam kajian ini untuk menentukan ujian korelasi yang sesuai untuk digunakan sebelum analisis data. Berdasarkan ujian untuk kenormalan yang telah dilakukan (Jadual 4), semua pembolehubah didapati terserak secara tidak normal (Shapiro-Wilk menunjukkan nilai $p < 0.05$), kecuali bagi gaya keibubapaan permisif ibu (nilai $p = .088, > 0.05$). Oleh yang demikian, ujian korelasi Spearman (ujian bukan parametrik) telah digunakan bagi menguji semua korelasi.

Jadual 4: Taburan Ujian Normaliti

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistik	df	Sig.	Statistik	df	Sig.
Ponteng	0.44	186	0.00	0.56	186	0.00
Autoritatif bapa	0.12	186	0.00	0.94	186	0.00
Permisif bapa	0.07	186	0.02	0.99	186	0.04
Authoritarian bapa	0.10	186	0.00	0.96	186	0.00
Pengabaian bapa	0.08	186	0.01	0.97	186	0.00
Autoritarian ibu	0.09	186	0.00	0.98	186	0.00
Autoritatif ibu	0.10	186	0.00	0.97	186	0.00
Permisif ibu	0.06	186	0.08	0.99	186	0.09
Pengabaian ibu	0.11	186	0.00	0.95	186	0.00

a. Lilliefors Significance Correction

b.

Jadual 5: Hubungan antara empat jenis gaya keibubapaan ibu dan bapa dengan ponteng

Gaya keibubapaan		Korelasi Koefisien, r	Nilai Signifikan (2-tailed)
Autoritarian	Bapa	0.01	0.88
	Ibu	-0.04	0.57
Autoritatif	Bapa	-0.15*	0.04
	Ibu	-0.09	0.24
Permisif	Bapa	0.01	0.94
	Ibu	-0.05	0.51
Pengabaian	Bapa	0.14*	0.05
	Ibu	0.16*	0.03

Dari Jadual 5, jelas dapat dilihat bahawa secara keseluruhannya, hasil analisis korelasi antara tingkah laku ponteng yang diukur melalui surat amaran yang dikeluarkan daripada pihak sekolah kepada pelajar dengan gaya keibubapaan ibu dan bapa tidak menunjukkan hubungan yang signifikan kecuali bagi dua jenis gaya keibubapaan iaitu gaya autoritatif bapa ($r = -0.15$, $p = 0.04$) dan gaya pengabaian bapa ($r = 0.14$, $p = 0.05$) dan ibu ($r = 0.16$, $p = 0.03$) dengan tingkah laku ponteng. Ini menunjukkan tingkah laku ponteng berkadar terus secara songsang dengan gaya bapa yang autoritatif tetapi berkadar terus dengan pengabaian ibu dan bapa.

5.0 PERBINCANGAN DAN CADANGAN KAJIAN

Dalam kajian ini, gaya keibubapaan yang dominan dalam kalangan ibu dan bapa murid adalah gaya autoritatif. Dapatan kajian ini selari dengan dapatan kajian Yahaya, Hashim & Hamzah (2012) yang turut menunjukkan bahawa gaya keibubapaan yang paling dominan diamalkan oleh para ibu bapa adalah dari jenis gaya autoritatif, iaitu gaya keibubapaan yang merangkumi ciri mengawal dan ciri kemesraan yang tinggi. Gaya keibubapaan autoritatif bapa mempunyai hubungan negatif yang signifikan dengan ponteng. Walaupun hubungan antara gaya keibubapaan autoritatif ibu menunjukkan arah hubungan yang sama, hubungan ini adalah lemah dan tidak signifikan dengan ponteng. Banyak dapatan kajian lain selari dengan dapatan kajian ini dari aspek hubungan songsang yang signifikan antara gaya autoritatif dengan ponteng (contoh: Wulandari, 2018; Yahaya *et.al*, 2012).

Selain gaya autoritatif bapa, gaya keibubapaan yang didapati mempunyai hubungan yang signifikan dengan ponteng adalah gaya keibubapaan pengabai. Kedua-dua gaya keibubapaan pengabai ibu dan bapa menunjukkan hubungan positif yang signifikan dengan tingkah laku ponteng murid. Dapatan kajian ini juga selari dengan beberapa kajian yang dilakukan oleh beberapa penyelidik lain apabila mendapati terdapat hubungan yang signifikan yang positif antara gaya keibubapaan pengabaian dengan ponteng sekolah (contoh: Wulandari, 2018; Breda, 2014). Wulandari dalam kajian yang sama turut menemui hubungan positif yang signifikan bagi tingkah laku pengabai dengan ponteng. Dalam kajian kes Breda (2014) ke atas dua orang responden iaitu seorang responden yang tegar ponteng dan yang seorang lagi yang tidak ponteng pula, dapatan memperjelaskan lagi bagaimana gaya pengabaian berkait dengan ponteng. Ibu bapa selalunya tidak mempunyai kepentingan dan kecenderungan untuk mengambil bahagian secara aktif dalam aktiviti sekolah anak-anak mereka. Gaya keibubapaan autoritarian dan permisif tidak menunjukkan hubungan yang signifikan dengan tingkah laku ponteng murid dalam kajian ini. Dapatan yang sama turut didapati dalam kajian-kajian terdahulu bagi gaya autoritarian (contoh: Ruchkin, Eisemann, Kuposov, and Hägglöf, 2000). Namun terdapat juga kajian (Bezrukova & Samoylova, 2015) yang mendapati golongan ibu yang mengamalkan gaya asuhan autoritarian menganggap kawalan penuh dan disiplin yang ketat dapat menentukan kejayaan anak. Selari dengan dapatan kajian ini, Amran & Basri (2020) juga mendapati gaya keibubapaan permisif tidak mempunyai hubungan yang signifikan dengan tingkah laku ponteng.

6.0 PENUTUP

Secara kesimpulannya, hasil penemuan dalam kajian ini dapat mengukuhkan hasil kajian-kajian lepas yang menunjukkan bahawa gaya keibubapaan autoritatif adalah gaya asuhan yang optimum dan menjadi pilihan majoriti ibu bapa. Walaupun terdapat banyak kesamaan dari hasil kajian ini dengan kajian-kajian lalu, kajian yang dilaksanakan ini telah dapat mengenal pasti secara lebih terperinci hubungan antara gaya keibubapaan ibu dan bapa secara berasingan dengan tingkah laku ponteng dalam kalangan murid sekolah rendah. Hasil kajian ini jelas menunjukkan bahawa ibu dan bapa mempunyai kesan yang tersendiri dalam perkembangan anak-anak. Secara amnya, gaya keibubapaan yang menunjukkan kemesraan dan kawalan (gaya autoritatif) dapat membendung anak daripada masalah disiplin khususnya ponteng sekolah. Manakala ibu yang mengabaikan anak memberi kesan negatif yang agak lebih besar kepada anak berbanding pengabaian bapa. Hasil kajian ini dapat dijadikan panduan dalam langkah-langkah membendung ponteng sekolah dalam kalangan murid sekolah rendah yang dijalankan oleh pihak kementerian dan sekolah, khususnya dalam memberi kesedaran kepada ibu bapa dalam mengasuh anak-anak. Kajian-kajian selanjutnya boleh dilaksanakan dengan menggunakan sampel yang lebih besar dan melibatkan skop lokasi yang lebih besar. Kajian juga boleh dilaksanakan dengan lebih mendalam menggunakan kaedah kualitatif bagi mendapatkan gambaran yang lebih terperinci berkenaan bagaimana gaya keibubapaan ibu dan bapa mempengaruhi perkembangan anak-anak, khususnya pada peringkat sekolah rendah.

Penghargaan

Penulis ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada Universiti Teknologi Malaysia (UTM) atas sokongan universiti dalam menayakan kajian ini melalui UTM Transdisciplinary Research Grant (Vote No: Q.J130000.3553.05G15). Penghargaan juga kepada semua responden yang terlibat dalam kajian ini.

Rujukan

- Amran, M. S., & Basri, N. A. (2020). Investigating the Relationship between Parenting Styles and Juvenile Delinquent Behaviour. *Universal Journal of Educational Research*, 8(11A), 25-32.
- Baumrind, D. (1971). Current patterns of parental authority. *Developmental Psychology*, 4 (1p2), 1.
- Bennett, S., Mazerolle, L., Antrobus, E., Eggins, E., & Piquero, A. R. (2018). Truancy Intervention Reduces Crime: Results from a Randomized Field Trial. *Justice Quarterly*, 35(2), 309-329.
- Breda, M. J. v. (2014). Truants' perceptions of family factors as causes of school truancy and non-attendance. *Journal of Psychology*, 5(1), 47-53.
- Buri, J.R. (1991). Parental Authority Questionnaire, *Journal of Personality and Social Assessment*, 57, 110-119
- Bezrukova, O., & Samoylova, V. (2015). The Authoritarian Syndrome in Attitudes and Educational Practices of Russian Parents. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 165, 234-240.
- Carter, B.A. (2010). *The advanced life circle, individual, family, and social perspectives..* Needham Itughts, MA. Allyn and Bacon.
- Claes, E., Hooghe, M., & Reeskens, T. (2009). Truancy as a contextual and school-related problem: A comparative multilevel analysis of country and school characteristics on civic knowledge among 14 year olds. *Educational Studies*, 35(2), 123-142.
- Creswell, J. W. (2005). *Educational Research: Planning, Conducting, And Evaluating Quantitative And Qualitative Research*. Upper Saddle River, NJ: Pearson.
- Desa, A., Yusooif, F., Zamani, Z. A., & Sani, M. N. M. (2015). Kemahiran Keibubapaan, Kefungsian Keluarga Dan Kesejahteraan Psikologi Dalam Kalangan Ibu bapa (Parenting Skills, Family Functioning And Psychological Well-Being Among Parents). *Jurnal Psikologi Malaysia*, 29(2), 32-42
- Jadon, P. S., & Tripathi, S. (2017). Effect of authoritarian parenting style on self-esteem of the child: A systematic review. *International Journal of Advance Research and Innovative Ideas in Education*, 3(3), 909-913. Diperolehi daripada <https://pdfs.semanticscholar.org/1d8e/3c4475adb3b9462c149a8d4d580ec7e85644.pdf>. Diakses pada 20 Mei 2022
- Keppens, G., Spruyt, B., & Dockx, J. (2019). Measuring School Absenteeism: Administrative Attendance Data Collected by Schools Differ From Self-Reports in Systematic Ways. *Frontiers in Psychology*, 10(2623). Diperolehi daripada <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.02623>, Diakses pada 29 Ogos 2022
- Lamborn, S. D., Mounts, N. S., Steinberg, L., & Dornbusch, S. M. (1991). Patterns of competence and adjustment among adolescents from authoritative, authoritarian, indulgent, and neglectful families. *Child Development*, 62(5), 1049-1065.
- Norsiah Abd. Wahab (2014). *Faktor-faktor yang mempengaruhi masalah ponteng di sekolah menengah daerah Segamat*. Masters thesis, Universiti Teknologi Malaysia, Faculty of Education.
- Nur Azna Mahmud, S. Maria Awaluddin, Norzawati Yoep, Wan Shakira Rodzlan Hasani, Jane Ling Miaw Yn & Lim Kuang Quay (2019). Association of Truancy and Health Risk Behaviours among School-Going Adolescents in Malaysia. *Open Journal of Social Sciences*, 7, 228-237.
- Nwune, E.C., Okwuduba, E.N. & Anidi, A.C. (2021). Parenting Styles As A Correlate Of Academic Achievement Of Primary School Pupils In Awka South, Nigeria. *Plus Education*, 28(1), 30-39.
- Maccoby, E. E., & Martin, J. A. (1983). Socialization in the context of the family: Parent-child interaction. In P. H. Mussen & E. M. Hetherington, *Handbook of child psychology: Vol. 4. Socialization, personality, and social development* (4th ed.). New York: Wiley.
- Maccoby, E.E. (1992). The role of parents in the socialization of children: An historical overview. *Developmental Psychology*, 28, 1006-1017.
- Ofose-Asiamah, D. K. (2013). Examining the effects of parenting styles on academic performance of Senior High School students in the Ejisu-Juaben Municipality, Ashanti Region. *Tesis Sarjana*, Department of Sociology and Social Work, Kwame Nkrumah University of Science and Technology, Ghana.
- Othman, N., & Khairollah, S. (2013). Explorasi Hubungan antara Personaliti Islamik dan Gaya Keibubapaan/Exploring the Relationship between Islamic Personality and Parenting Style. *International Journal of Islamic Thought*, 4, 48.
- Power, T.G. (2013). Parenting Dimensions and Styles: A Brief History And Recommendations For Future Research. *Child Obesity*. 2013 Aug; 9 Suppl (Suppl 1):S14-21. Diperolehi daripada <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3746212/>
- Ruchkin, V. V., Eisemann, M., Kuposov, R. A., & Hägglöf, B. (2000). Family functioning, parental rearing and behavioural problems in delinquents. *Clinical Psychology & Psychotherapy: An International Journal of Theory & Practice*, 7(4), 310-319.
- Suboh, A., Azizi, N., & Hamzah, M. (2011). Masalah Salah Laku Agresif Di Kalangan Pelajar Sekolah Rendah Dan Hubungannya Dengan Gaya Keibubapaan Sekolah Menengah Kampung Baru, N. Sembilan. *Journal of Education Psychology & Counseling*, 1(3), 77-93.
- Shah, I. M. (2004). Konsep sendiri dan pencapaian akademik golongan remaja: melihat sejauhmana gaya asuhan ibu bapa sebagai moderator. *Jurnal Teknologi*, 40(1), 33-44.
- Simons, L. G., & Conger, R. D. (2007). Linking Mother-Father Differences in Parenting to a Typology of Family Parenting Styles and Adolescent Outcomes. *Journal of Family Issues*, 28(2), 212-241.
- Sutphen, R. D., Ford, J. P., & Flaherty, C. (2010). Truancy interventions: A review of the research literature. *Research on Social Work Practice*, 20(2), 161-171.
- Tapia, M., Alarid, L.F. & Clare, C. (2018). Parenting Styles and Juvenile Delinquency: Exploring Gendered Relationships. *Juvenile Family Court Journal*, 69 (2), 21-36.
- Wulandari, D. (2018). Hubungan gaya asuhan ibu bapa terhadap gejala onteng menengah atas di bandar Malang Indonesia. *Tesis Sarjana*, Universiti Utara Malaysia.
- Yahaya, A., Hashim, S., & Hamzah, M. (2012). Masalah Salah Laku Agresif Dalam Kalangan Pelajar Sekolah Rendah Dan Hubungannya Dengan Gaya Keibubapaan. *Sains Humanika*, 58(1), 91-103
- Young, N. (2022). *Substance Abuse and Child Maltreatment: The Effect of Maternal Substance Dependence on Harmful Parenting Behaviors in the United States*. Undergraduate Senior Thesis, Princeton University. Diperolehi daripada <https://dataspace.princeton.edu/handle/88435/dsp01qb98mj64n> Diakses pada 14 Julai 2022
- Zhihai, Q., Ying, G., Jun, W., & Hongbo, Z. (2022). Associations of Parenting Style and Resilience With Depression and Anxiety Symptoms in Chinese Middle School Students. *Frontiers in Psychology*, 13, 1-9, Diperolehi daripada https://www.researchgate.net/publication/361700682_Associations_of_Parenting_Style_and_Resilience_With_Depression_and_Anxiety_Symptoms_in_Chinese_Middle_School_Students, tarikh 20 Ogos 2022